

Genovese tegen Malta: niet discrimineren bij toekennen nationaliteit

Nationaliteit is deel van de sociale identiteit en valt daarmee onder het privéleven. Discriminatie bij verwerving van de nationaliteit schendt artikel 8 juncto 14 EVRM. Een analyse van EHRM-uitspraak *Genovese tegen Malta*.¹

Op 11 oktober 2011 heeft het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) met *Genovese tegen Malta*² een voor het nationaliteitsrecht uitermate belangrijk arrest gegeven. Voor het eerst geeft het Hof uitdrukkelijk aan dat (toegang tot) de nationaliteit onder de bescherming van het EVRM valt als onderdeel van iemands sociale identiteit, die op haar beurt deel uitmaakt van het privéleven ("private life"). Dat bij de toegang tot de nationaliteit niet mag worden gediscrimineerd tussen vader en moeder staat nu als een paal boven water. Nadat we allereerst de feiten uiteen hebben gezet, zullen we – na ook de situatie in een aantal andere landen aan te stippen – vooral ingaan op de consequenties voor het Nederlandse nationaliteitsrecht. Ook zal worden stilgestaan bij de vraag of de strekking van *Genovese tegen Malta* naast de verwervingsgronden van nationaliteit ook van toepassing is op andere situaties, zoals de verliesgronden of de vereisten voor naturalisatie.

1. De feiten

De Maltees *Genovese* had een kortstondige relatie met een Britse vrouw. Resultaat van deze relatie was de verzoeker in de onderhavige zaak: Ben Alexander *Genovese*, geboren in het

Verenigd Koninkrijk. De moeder bewerkstelligde dat het vaderschap van de heer *Genovese* werd vastgesteld in Schotland (par. 11).³ Die vaststelling werd kennelijk in Malta niet erkend, want uit de feiten blijkt dat ook de Maltese rechter zich boog over de vaderschapskwestie. Deze kwam uiteindelijk eveneens tot de conclusie dat de vader van Ben Alexander de Maltees *Genovese* was, en veroordeelde *Genovese* tot het betalen van alimentatie (par. 15). De moeder vroeg voor Ben Alexander de Maltese nationaliteit aan. Dit verzoek werd afgewezen, omdat het kind een buiten huwelijk geboren zoon van een Maltese vader is. Bij lezing van section 5(2)(b) van de Maltese nationaliteitswet komt men op het eerste gezicht tot een andere conclusie. Daarin wordt namelijk bepaald dat het kind van een Maltese vader of een Maltese moeder de Maltese nationaliteit verwerft. Een flinke adder is echter weggestopt in section 17(1)(a): een buiten huwelijk geboren kind van een Maltese vader wordt voor de toepassing van de nationaliteitswet slechts aangemerkt als kind van een Maltees indien het kind is gewettigd.

De moeder liet het er niet bij zitten en vocht de weigering van de Maltese nationaliteit in rechte aan. Hoewel zij in eerste instantie succes had, ving ze uiteindelijk bot (par. 16-20).

1 Dit is een bewerkte versie van een eerder verschenen noot van G.R. de Groot in *European human rights cases* (2012/12), pp. 125-134.

2 *Genovese v. Malta*, Application nr. 53124/09. Beschikbaar via <http://eudocitizenship.eu/caselawDB/docs/ECHR%20Genovese%20v%20Malta.pdf>, JV 2012/107, ve12000225.

3 Deze en soortgelijke verwijzingen hierna betreffen de relevante overwegingen in de beslissing van het EHRM.

In 2007 veranderde de Maltese wet (zie section 5(1)-(7)).⁴ Sindsdien kan de in het buitenland geboren afstammeling van een op Malta geboren ouder en een eveneens op Malta geboren grootouder door middel van registratie van een daartoe strekkende verklaring Maltees burger worden (par. 21). Die mogelijkheid bestond ook voor Ben Alexander. De moeder van Ben Alexander moet hetzij een uiterst principiële vrouw zijn of een niet goed geïnformeerde rechtzoekende. Zij gebruikte deze registratiemogelijkheid namelijk niet voor haar zoon, maar vocht door tot in Straatsburg. We moeten haar daarvoor dankbaar zijn, want dit leidde tot een uiterst belangrijke beslissing van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.

Het Hof concentreerde zich op de situatie vóór de wetwijziging van 2007 en concludeerde dat de Maltese wetgeving discrimineerde. Buiten huwelijk geboren kinderen van een Maltese vader werden anders behandeld dan binnen een huwelijk geboren kinderen van een Maltees. Bovendien werden deze ook anders behandeld dan de buiten huwelijk geboren kinderen van een Maltese moeder. Het kost het Hof daarom geen moeite om uiteindelijk tot de conclusie te komen dat er sprake is van schending van art. 14 EVRM (par. 43-49).

Beschermt het EVRM echter tegen discriminatie ten aanzien van het verwerven van een nationaliteit? Het Hof stelt in par. 33 vast dat er in casu geen sprake is van schending van "family life" zoals beschermd onder art. 8 EVRM: de heer Genovese had kennelijk slechts een uiterst korte relatie gehad met de moe-

2. Gelijkheid van man en vrouw in het (Europese) nationaliteitsrecht

De beslissing van het EHRM in de zaak Genovese tegen Malta is van niet te overschatten belang. Voor het eerst geeft het Hof uitdrukkelijk aan, dat (toegang tot) de nationaliteit onder de bescherming van het EVRM valt als onderdeel van de sociale identiteit van een persoon, die op haar beurt deel uitmaakt van het privéleven ("private life"). Dat bij de toegang tot de nationaliteit niet mag worden gediscrimineerd staat nu als een paal boven water.⁵ Na Genovese tegen Malta mogen we ervan uitgaan dat een justitiabele in veel meer gevallen een gevoelig oor bij het Hof zal aantreffen. Hierna zal onder 4 daar nog nader op worden ingegaan.

Een overduidelijk gevolg van de onderhavige beslissing is dat Malta de nationaliteitswetgeving moet wijzigen. Weliswaar werd hierboven reeds vermeld dat Malta in 2007 al een verandering had gerealiseerd, maar de bedoelde registratiemogelijkheid gold slechts voor buiten Malta geboren personen. Dat Ben Alexander onder de groep personen viel die bij nauwkeurige lezing van section 5(2)(b) voor registratie in aanmerking kwam, was min of meer toevallig. Kennelijk was relevant dat het in de aan section 5 toegevoegde subsections telkens over "parent" ging en niet over "father", zodat de inperking van laatstvermeld begrip door section 17(1)(a) irrelevant was. Opmerkelijk is evenwel dat een in Malta buiten huwelijk geboren kind van een Maltese vader en een niet-Maltese moeder zich – als we sec-

Dat bij de toegang tot de nationaliteit niet mag worden gediscrimineerd tussen vader en moeder staat nu als een paal boven water.

der van Ben Alexander (was het wellicht een *one night stand*?). Aangezien hij vervolgens elk contact met Ben Alexander had gemeden, was van "family life" daarom absoluut geen sprake.

Was er dan echter wellicht sprake van relevant "private life"? Die laatste vraag wordt door het Hof bevestigend beantwoord. Vastgesteld wordt in par. 33 dat het niet verwerven van de nationaliteit ("citizenship") gevolgen ("impact") heeft voor de sociale identiteit ("social identity") van een persoon. Discriminatie ten aanzien van de toegang tot de nationaliteit raakt daarom het "private life" van verzoeker.

Het Hof gaat er kennelijk vanuit dat er voor een Staat geen algemene verplichting bestaat tot het voorzien in een iure sanguinis verwerving van de nationaliteit door een in het buitenland geboren kind van een burger. Het Hof stelt namelijk vast dat Malta "has gone beyond its obligations under Article 8" (par. 34). Maar als een land in zo'n verwerving voorziet, dient zulks volgens het Hof te gebeuren op non-discriminatoire wijze. Nu Malta bij de verwerving van de Maltese nationaliteit iure sanguinis discrimineerde, was derhalve art. 8 EVRM geschonden.

tion 5(1) juncto 17(1)(a) goed begrijpen – niet als Maltees kan laten registreren. Enfin, Malta zal er nu goed aan doen om de omstreden bepaling van section 17(1) met gezwinde spoed te schrappen.

Zullen ook andere landen hun nationaliteitswetgeving moeten wijzigen omdat zij buiten huwelijk geboren kinderen van een burger anders behandelen dan de binnen huwelijk geboren kinderen van een burger, of dan de buiten huwelijk geboren kinderen van een burgeres? Die vraag moet zonder enige twijfel bevestigend worden beantwoord.

Het meest evident geldt dit voor Oostenrijk, waar exact dezelfde regel geldt als tot 2007 op Malta: het buiten huwelijk geboren kind van een Oostenrijkse vader en een niet-Oostenrijkse moeder verwerft niet de nationaliteit van de vader, zelfs niet als het kind in Oostenrijk wordt geboren. Slechts als het kind door huwelijk wordt gewettigd, wordt de Oostenrijkse natio-

4 Zie het landenprofiel van Malta op <http://eudo-citizenship.eu/country-profiles/?country=Malta>.

5 Genovese tegen Malta kan daarom gezien worden tegen de achtergrond dat "[a]fter the near completion of the equal treatment of women in citizenship law in the 1980s [...], since the 1990s most attention in matters of ius sanguinis application has, paradoxically, been directed at improving the status of men, particularly with regard to the transmission of citizenship in cases of children born out of wedlock or adopted". Zie M. Vink en G.R. de Groot, 'Birthright Citizenship: Trends and Regulations in Europe', EUDO Citizenship Comparative Paper (2010), p. 12. Beschikbaar via http://eudo-citizenship.eu/docs/birthright_comparativepaper.pdf.

naliteit verworven (Par. 7a(1) Staatsbürgerschaftsgesetz).⁶ Een dergelijke regeling kan na de hier besproken beslissing van het EHRM niet meer worden gehandhaafd. Daarover bestaat geen enkele twijfel. Hoewel Ben Alexander via zijn moeder uiteraard de Britse nationaliteit had verkregen, en er dus geen gevaar voor staatloosheid was, is het ook evident dat de Maltese en Oostenrijkse regelingen zeer problematisch zijn in het licht van het Verdrag tot vermindering van staatloosheid uit 1961.⁷ Het niet verbinden van nationaliteitsrechtelijke consequenties aan de erkenning van het vaderschap zou schending van art. 4 opleveren indien het kind in kwestie daardoor staatloos zou zijn.⁸ Dat bij het verkrijgen van de nationaliteit niet gediscrimineerd mag worden tussen de vader en de moeder, staat bovendien los van de houding van de Staat ten opzichte van dubbele nationaliteit. Zo bepaalt de Macedonische wetgeving dat een kind geboren op het eigen grondgebied alleen de Macedonische nationaliteit van een van de ouders verwerft indien het kind niet al de vreemde nationaliteit van de andere ouder heeft verworven.⁹ Een land mag voor een dergelijke regeling kiezen, zolang deze maar op non-discriminatoire wijze wordt toegepast.

Ook Denemarken moet aan de legislatieve slag: een buiten huwelijk geboren kind van een Deense vader en een niet-Deense moeder verwerft uitsluitend de Deense nationaliteit, indien het in Denemarken wordt geboren (art. 1(1) Lov om dansk infødsret).¹⁰ De discriminatie van buiten Denemarken buiten huwelijk geboren kinderen van een Deen zal nu moeten worden opgeheven. Nu de nieuwe Deense regering in november 2011 heeft aangekondigd voortaan geen moeite meer te hebben met gevallen van meervoudige nationaliteit, zal toch al aan het nationaliteitsrecht moeten worden gesleuteld. De opheffing van de bedoelde discriminatie kan dan meteen worden meegenomen.

De regelingen in Finland en Zweden zijn op het eerste gezicht niet discriminatoir. Het in Finland, respectievelijk Zweden buiten huwelijk geboren kind van een Finse, respectievelijk Zweedse vader en een moeder zonder de desbetreffende nationaliteit verwerft automatisch de nationaliteit van de vader. Dat is echter niet het geval indien een dergelijk kind in het buitenland wordt geboren. In dat geval verwerft het kind de nationaliteit van de vader pas indien papa het kind bij de consulaire of diplomatieke post van zijn land als burger laat registreren (art. 26 Kansalaisuuslaki, respectievelijk art. 5 Lag om svenskt medborgarskap).¹¹ Er is dus een extra handeling nodig en wel een handeling van de vader. Deze kan de verwerving van zijn nationaliteit door het kind dus blokkeren door alle medewer-

king te weigeren. Uit de casuïstiek van Genovese tegen Malta en de reactie van het Hof kan worden afgeleid dat zulks problematisch is. Het is immers duidelijk dat de heer Genovese geen vinger wilde uitsteken om het door hem kennelijk ongewenste kind de Maltese nationaliteit te bezorgen. Finland en Zweden zullen hun regelingen daarom dusdanig moeten herzien, dat ook de moeder namens het kind de vaderlijke nationaliteit moet kunnen aanvragen, terwijl ook het kind zelf (eventueel via een bijzonder curator) dit moet kunnen doen.

Wetswijzigingen zijn ook nodig in twee landen waar na de vaststelling van de vaderlijke afstamming van een buiten huwelijk geboren kind voor verkrijging van de vaderlijke nationaliteit onder omstandigheden nog een extra voorwaarde geldt. Zo bepaalt de IJslandse nationaliteitswet dat een buiten IJsland geboren kind van een IJslandse man slechts IJslander of IJslandse wordt, indien wordt bewezen dat het desbetreffende kind inderdaad biologisch het kind van die IJslander is (art. 2(2) Lög um islenskan ríkisborgarrett).¹² Een dergelijk extra bewijsstuk eisen, hoewel de vader-kind relatie al juridisch erkend is, kan niet door de beugel na de uitspraak Genovese tegen Malta. Van een buiten IJsland binnen huwelijk geboren kind van een IJslandse vader en een buitenlandse moeder wordt immers voor de verwerving van de IJslandse nationaliteit niet geëist dat bewezen wordt dat de IJslandse echtgenoot "het" gedaan heeft. Uiteraard zou een Staat in het nationale familierecht in beginsel de eis mogen stellen dat voor een erkenning van een buiten huwelijk geboren kind bewijs van de biologische waarheid wordt geleverd. Als een Staat dat doet, zal overigens wel een uitzondering van het leveren van een dergelijk bewijs mogelijk moeten zijn indien er sprake is van "family life" tussen de vader en het kind (zie bijvoorbeeld art. 1:204(1)(e) Arubaans BW en de overeenkomstige bepalingen uit het BW van Curaçao, het BW van Sint Maarten en het BW van de BES-eilanden).

En wat is het tweede land waar na de vaststelling van de vaderlijke afstamming van een buiten huwelijk geboren kind voor verkrijging van de vaderlijke nationaliteit onder omstandigheden nog een extra voorwaarde geldt? Dat is Nederland, waar art. 4 lid 4 Rijkswet op het Nederlanderschap eist dat voor een buiten huwelijk geboren kind van een buitenlandse vrouw en een Nederlandse man binnen een jaar na de erkenning door die man bewijs van de biologische waarheid wordt geleverd alvorens het kind Nederlander wordt, indien de erkenning heeft plaatsgevonden nadat het kind de leeftijd van zeven jaar heeft bereikt. Het bewijs moet worden geleverd door een DNA-rapport afkomstig van een geaccrediteerd instituut, waaruit blijkt dat met een waarschijnlijkheid van meer dan 99,99% vaststaat dat het erkende kind inderdaad biologisch het kind van de erkenner is. Deze extra eis is in het licht van Genovese tegen Malta onhoudbaar. Overigens zij aangetekend dat het feit dat het bewijs binnen één jaar moet worden geleverd al als volstrekt disproportioneel moet worden aangemerkt. Welk redelijk belang dient het stellen van een dergelijke termijn? We zouden het echt niet weten. Art. 4 Rijkswet op het Nederlander-

6 Zie het landenprofiel van Oostenrijk op <http://eudo-citizenship.eu/country-profiles/?country=Austria>.

7 http://untreaty.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/6_1_1961.pdf.

8 Dit is een van de aandachtspunten van ons lopende onderzoek naar de staatloosheidsproblematiek in Europa. Zie <http://eudo-citizenship.eu/databases/protection-against-statelessness>.

9 Zie <http://eudo-citizenship.eu/modes-of-acquisition/190/?search=1&country=Macedonia>

10 Zie het landenprofiel van Denemarken op <http://eudo-citizenship.eu/country-profiles/?country=Denmark>.

11 Zie de landenprofielen van Finland en Zweden op <http://eudo-citizenship.eu/country-profiles/?country=Finland> en <http://eudo-citizenship.eu/country-profiles/?country=Sweden>.

12 Zie het landenprofiel van IJsland op <http://eudo-citizenship.eu/country-profiles/?country=Iceland>.

schap moet dus weer – de laatste wijziging dateert van 2009, de voorlaatste van 2003 – op de schop!

3. Non-discriminatie en het Europees Verdrag inzake Nationaliteit (1997)

De vraag moet worden gesteld of de door het Hof benadrukte non-discriminatiereguleer met betrekking tot de verwerving van de nationaliteit als een verrassing komt. Een ontkenning antwoord is op zijn plaats. Met betrekking tot buiten huwelijk geboren kinderen staat art. 6 Europees Verdrag inzake Nationaliteit (EVN)¹³ uit 1997 toe, dat een staat er in voorziet dat deze kinderen de nationaliteit van hun ouder verwerven na een daartoe strekkende procedure te hebben gevolgd. Dat het Oostenrijkse recht in strijd met die regel van het EVN is, heeft Oostenrijk zich heel goed gerealiseerd bij de ratificatie van het Verdrag: Oostenrijk maakte een voorbehoud ten aanzien van de bedoelde regel. Het is opmerkelijk dat Denemarken niet een dergelijk voorbehoud heeft gemaakt. De door Finland en Zweden vereiste registratie is in overeenstemming met de vermelde verdragsbepaling. Maar zoals boven gesteld, zal nu door deze landen ook registratie door de moeder of namens het kind mogelijk moeten worden gemaakt.

Artikel 4 Rijkswet op het Nederlanderschap moet dus weer op de schop.

Nederland en IJsland ratificeerden het EVN zonder een voorbehoud op dit punt te maken. Deze landen “lazen” de bedoelde regel echter verkeerd, hetgeen ook al was opgevallen binnen de Raad van Europa. Dat blijkt uit het toelichtend rapport op Aanbeveling 2009/13 van het Comité van Ministers over de Nationaliteit van Kinderen. Beginsel 11 van de aanbeveling roept Staten op om te bepalen

“that children whose parentage is established by recognition, by court order or similar procedures acquire the nationality of the parent concerned, subject only to a procedure determined by their internal law”.

Dit is een letterlijke herhaling van het voorschrift van art. 6 EVN. Voor die herhaling waren twee redenen. De toelichting onderstreept allereerst dat de Aanbeveling ook gericht is tot Lidstaten van de Raad van Europa die het EVN nog niet hebben geratificeerd. Vervolgens wordt echter gesteld dat een herhaling ook noodzakelijk is

“because several member states, including member states which ratified the ECN, do not completely implement the rules enshrined in that provision of the Convention.”

Deze passage is een impliciete berisping richting Nederland en IJsland. Wij begrepen – informeel – dat Nederland hierover “not amused” was. Over Genovese tegen Malta zal men daarom in het ministeriële Den Haag vermoedelijk ook geen champagnereflexen oentrekken. Er is legislatief werk aan de winkel.

4. Strekt Genovese tegen Malta zich uit tot andere situaties, zoals verlies van de nationaliteit?

Is het belang van het onderhavige arrest beperkt tot de boodschap dat bij de regeling van de verwerving van de nationaliteit door afstamming niet mag worden gediscrimineerd? Wij menen van niet.

Als de nationaliteit als deel van de sociale identiteit van een persoon onder het door het EVRM beschermde “private life” valt, is dit ook voor de verliesgronden van de nationaliteit uiterst relevant. Sommige verliesgronden functioneren als botte bijlen en laten niet toe *in concreto* aandacht te besteden aan nog duidelijk bestaande banden met het land waarvan de nationaliteit wordt verloren. Levert dergelijk “botte bijl-werk” onder omstandigheden een schending van art. 8 EVRM op?

Interessant is het ook de vraag op te werpen hoe het zit met procedures tot ontneming van de nationaliteit en de bescherming van art. 8 in combinatie van art. 6 EVRM? Zo voorziet art. 14 lid 1 Rijkswet op het Nederlanderschap in de mogelijkheid om een naturalisatie tot Nederlander met terugwerkende kracht in te trekken, indien aan het licht komt dat tijdens de naturalisatieprocedure is gefraudeerd.¹⁴ De beslissing om al dan niet over te gaan tot een dergelijke intrekking van het

Nederlanderschap moet worden genomen onder afweging van alle relevante omstandigheden. Wordt besloten tot intrekking van de naturalisatie, dan wordt dit meegedeeld aan betrokkene, begeleid door de mededeling dat binnen zes weken bezwaar kan worden aangetekend. Wordt na bestudering van het bezwaar de beslissing tot intrekking gehandhaafd, dan gaat deze direct in. Betrokkene moet het Nederlandse paspoort inleveren. Weliswaar kan de beslissing in rechte worden aangevochten, maar dat gebeurt dan wel terwijl betrokkene wordt aangemerkt als niet-Nederlander. Met deze gang van zaken hebben we om tal van redenen grote moeite. Zo kan men zich afvragen, of een dergelijke aanpak in overeenstemming is met het Europese recht.¹⁵ Indien de intrekking van de naturalisatie staatloosheid tot gevolg heeft, is de Nederlandse aanpak ook eenduidig in strijd met het bepaalde in art. 8 lid 4 van het Verdrag tot vermindering van staatloosheid uit 1961. Die bepaling eist dat betrokkene een “fair hearing” krijgt bij een rechter of een andere onafhankelijke autoriteit. Een bezwaarprocedure annex hearing bij de IND voldoet daaraan met zekerheid niet. Het wil ons voorkomen dat art. 8 lid 4 van het Verdrag van

14 K. Hendriks en O. Vonk, ‘Mapping Statelessness in the Netherlands’, UNHCR rapport (2011), tevens beschikbaar in het Nederlands. Beide taalversies zijn te raadplegen via www.unhcr.nl.

15 In het bijzonder in het licht van het arrest HvJ EG 2 maart 2012, zaak 135/08 Rottmann, ECR I-01449, JV 2010/122, ve10000329. Zie G.R. de Groot, ‘Overwegingen over de Janko Rottmann-beslissing van het Europese Hof van Justitie’, *Asiel- en Migrantenrecht* (2010), pp. 293-300, ve10001009; O. Vonk, *Dual Nationality in the European Union*, diss. European University Institute, Martinus Nijhoff Publishers: Leiden (2012), pp. 105-110; J. Shaw (red.), ‘Has the European Court of Justice Challenged Member State Sovereignty in Nationality Law’, EUJ Working Paper 2011/62 (2011). Beschikbaar via http://eudo-citizenship.eu/docs/RSCAS_2011_62.pdf.

1961 rechtstreekse werking toekomt, zodat een Nederlandse rechter dient te concluderen dat als betrokkene door intrekking van de naturalisatie staatloos wordt, de persoon in kwestie nog steeds Nederlander is, totdat de rechter definitief heeft vastgesteld dat de overheid terecht tot intrekking van het Nederlanderschap heeft mogen besluiten. Spijtig is dat over een

officieel beschermde minderheidstalen zijn aangemeld en het Papiaments en het Engels niet?*

Kortom, wij zien een breed scenario van interessante en uiterst relevante vragen waarvan te verwachten is dat ze vroeg of laat aan het Hof in Straatsburg kunnen worden voorgelegd. Vele van

Wonen naturalisandi op Bonaire, Saba en Sint Eustatius niet officieel in het Europese deel van het Koninkrijk? Waarom worden zij dan met een dubbele taaltoets geconfronteerd?

verkeerde uitleg van het Verdrag van 1961 niet bij een internationale rechter kan worden geklaagd. In het kader van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens opent Genovese tegen Malta nu nieuwe perspectieven, want is de boodschap van art. 8 lid 4 van het Verdrag van 1961 niet dezelfde als die van art. 6 EVRM? Wij onderstrepen daarom in het licht van art. 6 EVRM dat het vereiste van "fair hearing" door een onafhankelijke instantie o.i. niet slechts behoort te worden toegepast indien anders staatloosheid optreedt, maar in alle gevallen van ontneming van de nationaliteit.

Zouden ook problematische vereisten voor naturalisatie bij het EHRM kunnen worden aangekaart? In Nederland wordt op uiterst onflexibele wijze omgegaan met de eis dat een verzoeker tot naturalisatie een eventueel gelegaliseerde of geapostilleerde geboorteakte overlegt alsmede een identificatiedocument (zoals een paspoort of ID-kaart).¹⁶ De meeste verzoekers die daartoe niet in staat zijn moeten hun hoop op Sint Juttemis stellen. Is dat in Straatsburg te verkopen als betrokkenen al wel een uiterst nauwe band met Nederland en Nederlanders hebben opgebouwd, zodat Nederland in elk geval een aanmerkelijk deel van hun sociale identiteit beïnvloedt?

En hoe zit het met het feit dat verzoekers tot naturalisatie in het Caribische deel van Nederland niet alleen blijf moeten geven van beheersing van het Nederlands, maar ook van hun beheersing van het Papiaments (indien ze wonen op Aruba, Bonaire of Curaçao) dan wel van het Engels (indien ze woonachtig zijn op Sint Maarten, Saba of Sint Eustatius)?¹⁷ Vormt het eisen van het succesvol afgelegd hebben van een dubbele taaltoets van in de Caraïben wonende naturalisandi niet een discriminatie ten opzichte van degenen die in het Europese deel van het Koninkrijk naturalisatie verzoeken? Na de opheffing van de Nederlandse Antillen per 10 oktober 2010 past het stellen van een aanvullende vraag: wonen de [STREAMER]naturalisandi op Bonaire, Saba en Sint Eustatius niet officieel in het Europese deel van het Koninkrijk? Waarom worden zij dan met een dubbele taaltoets geconfronteerd [STREAMER]en naturalisandi in bijvoorbeeld Friesland en Limburg niet, terwijl het Fries en het Limburgs in Straatsburg door Nederland als

deze vragen zullen overigens ook al in de context van prejudiciële procedures hun weg naar Luxemburg kunnen vinden. Zo vraagt Gareth Davies zich naar aanleiding van het arrest Ruiz Zambrano af of de niet-Europese moeder van een buiten huwelijk geboren kind recht heeft op een (tijdelijk) Europees verblijfsrecht als zij stelt dat de vader een Europees burger is.¹⁸ Verschillende Lidstaten hebben immers regels voor de verkrijging van hun nationaliteit na erkenning of gerechtelijke vaststelling van het vaderschap.²⁰ De vraag is daarom, volgens Davies, of het de Lidstaten is toegestaan om de moeder ervan te weerhouden het Europees burgerschap van haar kind te laten vaststellen, door beiden uit te zetten. In het geval van een dreigende uitzetting zou de moeder kunnen stellen: Mijn kind heeft – via de nationaliteit van een Lidstaat – recht op het Europees burgerschap, en ik eis het recht dat te bewijzen. Hetzelfde zou eventueel zelfs kunnen gelden als het kind nog niet geboren is.

Er zijn dus redenen te over om de Nederlandse wetgever op te roepen in actie te komen: het Nederlandse nationaliteitsrecht is dringend aan revisie toe in het licht van de beslissing van het EHRM in de zaak Genovese tegen Malta, maar ook in het licht van de beslissing van het Europese Hof van Justitie in de zaak Rottmann. Bovendien zou het verstandig zijn de implementatie van de beginselen van Aanbeveling 2009/13 van het Comité van Ministers meteen mee te nemen.²¹ Een dergelijke revisie van het Nederlandse nationaliteitsrecht heeft aanzienlijke prioriteit boven het door Wilders geïnspireerde geruzie over gevallen van meervoudige nationaliteit.

16 Zie op verschillende plaatsen, en met name par. 3.5 bij art. 7 RWN, in de Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap 2003.

17 G.R. Groot and E. Mijts, 'De onwenselijkheid van een dubbele taaltoets voor naturalisandi in Aruba en de Nederlandse Antillen', *Migrantenrecht* (2009), pp. 366-371, ve09001831.

18 CETS ('Council of Europe Treaty Series') 148. Zie <http://www.conventions.coe.int/Treaty/Commun/ListeDeclarations.asp?NT=148&CM=2&DF=26/03/2012&CL=ENG&VL=1>.

19 HvJ EG 8 maart 2011, zaak C-34/09, JV 2011/146, ve11000568, Ruiz Zambrano, n.n.g. Gareth Davies, 'The family rights of European children: expulsion of non-European parents', EUI Working Paper 2012/04 (2012), p. 16. Beschikbaar via http://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/20375/RSCAS_2012_04.pdf?sequence=1. Zie verder over Ruiz Zambrano A.P. van der Mei, S.C.G. van den Bogaert en G.R. de Groot, 'De arresten Ruiz Zambrano en McCarthy. Het Hof van Justitie en het effectieve genot van EU-burgerschapsrechten', *NtEr* (2011), pp. 188-199.

20 Zie verwervingsgrond 'A04' in de EUDO citizenship database. Beschikbaar via <http://eudo-citizenship.eu/modes-of-acquisition/190/?search=1&idmode=A04>.

21 Beschikbaar via <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1563529&Site=CM&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383>.